

sesretning og således, at udbygningen af uddannelserne til enhver tid er i bedst mulig overensstemmelse med behovene.

Lokal indflydelse på uddannelserne må sikres ved udfyldelsen af de fastlagte ydre rammer. Inden for rammerne bør den enkelte skole sikres indflydelse på fagkredsen og bredden i uddannelses tilbuddene, der ikke kan være identisk fra område til område. Der vil også være et vidt spillerum for skolens muligheder for samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner i området i øvrigt med hensyn til kontakten til det lokale samfund.

Ad 7.

Trods den udbygning af 10.-12. uddannelsesår, der har fundet sted siden slutningen af 1950'erne gennem udvidelsen af gymnasiekapaciteten, oprettelsen af HF, indførelse af en række mellemtekniske uddannelser, styrkelse af den teoretiske del af lærlinguddannelserne og sidst etableringen af forsøgene med erhvervsfaglige grunduddannelser, er der endnu ca. 1/5 af en ungdomsårgang, der ikke gennemgår nogen kompetencegivende uddannelse.

Der er flere grunde til, at en ikke ubetydelig gruppe elever hidtil har undladt at fortsætte uddannelsesforløbet efter folkeskolen. Dels kan man pege på forhold som skoletræthed, en fremmedfølelse over for skolens stofområder, manglende tilskynelse fra hjemmets side, utilstrækkelige økonomiske muligheder samt forskellige former for psykiske og fysiske handicap, dels er der for nogle uddannelser fortsat nedre aldersgrænser som adgangskriterium. Endvidere eksisterer der begrænsninger i optagelseskapaciteten ved visse uddannelser.

For den gruppe unge, der afbryder deres uddannelsesforløb efter folkeskolens afsluttende klasser, er det en vigtig uddannelsespolitisk opgave at opstille uddannelses tilbud, hvortil der er knyttet iøjensfaldende og overskuelige beskæftigelsesmæssige fordele. Der bør etableres forsøg med specielt tilrettelagte, korte og koncentrerede kurser med nøje afgrænsede, konkrete mål, der er i overensstemmelse med elevernes erfaringsbaggrund.

Det må imidlertid være et mål, der stadig forfølges, at den gruppe, der undervises på disse specielt tilrettelagte kurser, gøres så lille som muligt, samtidig med at disse kurser i deres opbygning må indrettes på at drage flest mulig ind i de normale uddannelsesforløb. Disse kurser bør derfor i videst mulig omfang indrettes som veldefinerede dele af de ordinære uddannelser, og undervisningen bør i så vidt omfang som muligt foregå på de skoler, hvor der i øvrigt gives uddannelser til 16-19 årige.

På dette område må uddannelsessystemet arbejde

i meget snæver kontakt med erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter, folkeskolen og dennes specialundervisning og forvaltningen af sociale anliggender.

Hidtidige erfaringer viser, at det er vanskeligt at få kontakt med og tiltrække disse unge gennem de ordinære uddannelses tilbud. Det vil derfor blive en overordentlig vanskelig pædagogisk opgave, at tilrettelægge disse uddannelses tilbud, der i særlig grad kan virke attraktive på denne gruppe unge.

Udformningen af de særlige uddannelses tilbud må derfor i vidt omfang tage sit udgangspunkt i lokale forhold og bygge på lokale initiativer. Endvidere må man i bestræbelserne på at tiltrække denne gruppe unge inddrage efterskolernes og de øvrige frie skolers erfaringer med kombinerede uddannelses- og opholdsmiljøer.

I tilknytning hertil skal man pege på, at unge, der søger en fortsat uddannelse efter folkeskolen i visse tilfælde vil være forhindret i at påbegynde denne som følge af minimumsalderskrav eller begrænsninger i kapacitet på uddannelsesinstitutionerne. Denne gruppe består især af piger, der søger uddannelse inden for social- og sundhedssektoren. Disse oplever et brud i deres uddannelsesforløb, og det må derfor anses for væsentligt at samordne disse uddannelser med de øvrige. Herved ville man kunne bidrage til mere lige uddannelses muligheder for begge køn og mindske risikoen for, at de unge mister lysten til fortsat uddannelse som følge af ventetiden.

Ad 8.

Inden for det 10.-12. uddannelsesår findes der både offentlige og private uddannelsesinstitutioner, hvor størstedelen af de sidstnævnte er organiseret som selvejende institutioner (f. eks. tekniske skoler og handelsskoler).

Det er inden for dette område normalt en betingelse for at få godkendt oprettelse af selvejende institutioner og for at en godkendt uddannelsesinstitution kan modtage driftstilskud fra staten, at der er tilstrækkeligt behov for undervisningen. Undervisningen skal som hidtil foregå ved eksisterende uddannelsesinstitutioner, hvad enten disse er offentlige eller private, ligesom der skal ydes tilskud til de private institutioner efter nærmere fastsatte regler.

Ad 9.

Den nuværende skolestruktur inden for 10.-12. uddannelsesår indebærer en bred geografisk spredning af uddannelses tilbuddene. Uddannelserne inden for håndværk og industri er dog i et vist omfang blevet specialiserede, og af økonomiske grunde har